

Jaarstukken 2015

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap

Aanvullende

Arbeid Venlo e.o.

Edisonstraat 8

5928 PG Venlo

Tel.: 077-3898383

Fax: 077-3872088

E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 24 februari 2016

JAARSTUKKEN
2015
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

WAA Venlo e.o.
Edisonstraat 8
5928 PG Venlo
Tel.: 077-3898383
Fax: 077-3872088
E-mail: info@waagroep.nl

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	8
1.1.1 Doelstelling van WAA	8
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	8
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur	8
1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	11
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw	11
1.1.6 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	12
1.1.7 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	14
1.2 Paragrafen	15
1.2.1 Algemeen	15
1.2.2 Sociaal beleid	15
1.2.3 Financieel beleid en bedrijfsvoering	18
1.2.4 Weerstandvermogen en risicobeheersing	19
1.2.5 Rechtmatigheid	19
1.2.5.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie	19
1.2.5.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	21
1.2.6 Onderhoud kapitaalgoederen	22
1.2.7 Financiering	22
1.2.8 Verbonden partijen	25
1.2.9 Lokale heffingen	25
1.2.10 Grondbeleid	25
2. Jaarrekening 2015	27
2.1 Balans per 31 december	28
2.2 Overzicht van baten en lasten	31
2.3 Toelichtingen	32
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015	34
2.3.3 Toelichting op de programmarekening over 2015	37
3. Overige	40
3.1 Voorstel resultaatbestemming	40
3.2 Gebeurtenissen na balansdatum	40
3.3 Controleverklaring Accountant	41
3.4 Sisa	44
3.5 Kengetallen	45
3.6 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2015	46

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Met ingang van 2015 is de nieuwe Participatiewet van toepassing. Een nieuwe wet die alle vorige wetgevingen rondom mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt zoals o.a. de Wsw verbindt en samenbrengt onder één nieuw wettelijk kader. En een nieuwe wet die de verschillende uitgangspunten, doelen en kaders van de diverse wetgevingen t/m 2014 samenbrengt in één gezamenlijke richting: werken naar vermogen en draagkracht in een zo regulier mogelijke omgeving. Deze opdracht staat vanaf 2015 centraal en de nieuwe participatiewet verankert dit als norm- en kaderstellend. Deze opdracht sluit onveranderd en naadloos aan op de beweging "van binnen naar buiten" die WAA al langer volgt en vooralsnog blijft volgen. De Wsw is per 1-1-2015 opgegaan in deze nieuwe participatiewet als één van de oude, gesloten regelingen waaronder mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt die tot 1-1-2015 in de Wsw zaten, passende arbeid zal worden geboden. De Wsw is en blijft derhalve niet in vorm maar wel in inhoud ook na 1-1-2015 bestaan maar kent vanaf 2015 geen nieuwe instroom meer. De Wsw wordt derhalve vanaf 2015 geleidelijk en via natuurlijk verloop afgebouwd.

Medio 2013 hebben de deelnemende gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. (Het Schap) in het koersdocument "Samen Groeien" de strategische koers voor WAA Venlo e.o. en haar uitvoeringsorganisatie voor de periode 2014 t/m 2020 neergezet. Een koers die in december 2015 tegen het licht is gehouden, is geactualiseerd en gefinetuned. Ten opzichte van de primaire koers betreft het dan een aanscherping van eerdere uitgangspunten en nadere concrete invulling van de wijze waarop wordt beoogd richting en uitvoering te geven aan de uitgezette koers. Kern van de koers voor het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv was, is en blijft onveranderd: WAA dient te worden omgevormd van een "commercieel gerichte, brede uitvoeringsorganisatie voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt met diverse eigen activiteiten in eigen beheer" naar een "sociaal duurzaam detachingsbedrijf dat middels diverse vormen van detacheringen mensen plaatst bij reguliere bedrijven". De kern van de visie en missie van het Schap en WAA groep nv blijft onveranderd erop gericht om al haar mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zo veel als mogelijk aan de slag te laten gaan in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving, rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van cliënten.

De nieuwe koers is medio 2014 concreet vertaald in het strategisch projectenplan "Samen Anders!". Dit strategische projectplan zal, n.a.v. de finetuning van de koers eind december 2015, medio 2016 worden geactualiseerd. Zoals al aangegeven betreft het een finetuning en blijft de grote lijn, die vanaf 2014 is ingezet, intact. Concreet betekent dit dat de beweging "Van binnen naar buiten", die in 2008 al is ingezet, en in 2015 versneld is doorgetrokken, ook vanaf 2016 verder en versneld en in hogere mate zal worden doorgezet. Eind december 2015 is in dit kader de gehele Wsw populatie binnen de muren van WAA gescreend op (on)mogelijkheden om nu of later buiten de muren van WAA in een detachingsconstructie aan de slag te gaan. Diegene die bereid en in staat zijn in een reguliere omgeving – al dan niet onder WAA begeleiding – aan de slag te gaan, zullen vanaf 2016 geleidelijk en geconditioneerd worden geplaatst bij reguliere werkgevers. Voor diegene waarvoor dit niet is weggelegd, wordt uiterlijk 1 januari 2018 beschermde werkplekken onder regie en directe verantwoordelijkheid van de woongemeenten in de eigen woonbuurt gerealiseerd.

In 2015 zijn als verlengstuk van uitvoering van de koers een tweetal activiteiten gecontroleerd en geconditioneerd afgestoten en "naar de markt gebracht". In 2016 en volgende jaren zal verder afscheid worden genomen van de resterende eigen productmarktcombinaties in eigen beheer. De hierbij betrokken medewerkers zullen zoveel als mogelijk het werk volgen. WAA richt zich meer en meer alleen nog op het plaatsen van haar Wsw-medewerkers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Dus facilitator voor Wsw arbeid voor reguliere ondernemers in plaats van het zelf als zelfstandig ondernemer voor eigen risico en rekening exploiteren van diverse activiteiten in een reguliere marktomgeving.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

De gehele beweging van een zgn. multi-MKB bedrijf naar een sociaal duurzaam detachingsbureau gaat overigens wel gepaard met transitie- en frictiekosten. De hiervoor beschikbaar gestelde financiële middelen waren tot en met oktober 2015 ondergebracht in een voorziening bij de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. Het verslaggevingskader voor deze organisatie, zijnde het Burgerlijk Wetboek bleek medio 2015 echter in steeds grotere mate een handicap en knelpunt om alle geormerkte en beschikbaar gestelde middelen voor de ombouw van WAA overall te separeren van operationele kosten en baten en sec te reserveren voor dit doel. Om dit knelpunt en een ongewenste vermenging van operationele en frictie- en ombouwresultaten tegen te gaan, heeft het Bestuur van het Schap, in oktober 2015 in afwijking van de begroting, besloten de rechten en plichten die voortvloeien uit de transitie en ombouw van WAA in het kader van Samen Anders!, samen met de vanaf 2014 toegekende en nog niet benutte middelen voor deze ombouw, volledig te separeren en over te nemen van WAA groep nv. Vanaf oktober 2015 zijn deze middelen ondergebracht in een aparte bestemmingsreserve bij het Schap.

Het Rijk heeft de invoering van de Participatiewet gepaard laten gaan met een korting op de rijksmiddelen voor het hele sociale domein inclusief de Wsw. In 2015 heeft deze korting al geresulteerd in een forse budgettaire druk bij het Schap. Een druk die als gevolg van aangekondigde, toenemende en oplopende kortingen op de rijksmiddelen naar verwachting tot en met 2020 jaarlijks nog verder zal toenemen. Een budgettaire druk die zeker in een situatie van economische onzekere tijden, bij zowel WAA als haar participanten duidelijk voelbaar is en die dwingt tot scherpe keuzes. Echter juist in de huidige tijden van teruglopende Rijksbijdrage Wsw is het zaak standvastig te zijn en de ingezette koers ferm en voortvarend door te zetten. De ingezette beweging leidt nl. in principe tot meer mensen vanuit de doelgroep aan de slag in een zo regulier mogelijke omgeving tegen lagere (infrastructurele en begeleidings-) kosten waardoor het resultaat uit bedrijfsvoering zal verbeteren. En ondanks dat de ombouw nu gepaard gaat met aanzienlijke extra frictie- en ombouwkosten, zal de hele operatie uiteindelijk juist zorgen voor minder druk op de toekomstige exploitatie van de Wsw resp. van gemeenten. Minder druk betekent niet géén druk want vooralsnog is en blijft het de verwachting dat de toekomstige kortingen op de rijksbijdrage Wsw jaarlijks tot en met 2020 blijven oplopen en naar verwachting van een dergelijk grote omvang zijn, dat dit niet gecompenseerd kan worden met de te verwachten positieve resultaten uit bedrijfsvoering over die perioden. Dit zorgt vanaf 2014 al voor een (oplopend) exploitatietekort op de gehele uitvoering van de Wsw, zowel bij WAA als het gros van de andere Schappen in den lande.

Evenals in voorgaande jaren, is het Schap er ook in 2015 in geslaagd haar doelen te realiseren. Eenieder die was aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw is binnen de gestelde kaders en taakstellingen geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke werkplek. De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2015, door het sluiten van de regeling en het wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015, gedaald van gemiddeld ongeveer 851 arbeidsjaren in 2014 naar ongeveer 819 arbeidsjaren gemiddeld over 2015. Vanaf 2016 zal de Wsw bezetting jaarlijks verder afnemen met naar verwachting 40 tot 60 arbeidsjaren.

Niet alleen sociaal maar ook op operationeel en financieel gebied heeft het Schap en in haar verlengde de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv haar doelstellingen voor 2015 gerealiseerd. Dit ondanks dat er in 2015 sprake was van een licht aantrekkelijk maar onverminderd ook onzeker en matig economisch klimaat. Een economisch klimaat dat zorgt voor veel druk op zowel afzet als omzet bij de activiteiten van WAA overall. Het zorgt ook voor een constante druk op, en onzekerheid over, de orderportefeuille en werkvoorraad voor de industriële activiteiten van WAA. En een economisch klimaat dat in combinatie met een vanaf 2015 sterk uitgebreide en veelal door werkgevers als extra knellend ervaren wettelijke regelingen voor flexibele arbeid zoals opgenomen in de Wet Werk en Zekerheid (WWZ), zorgt ervoor dat reguliere werkgevers voorzichtig zijn en blijven met het aannemen en plaatsen van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In de nieuwe wettelijke regeling WWZ zijn met ingang van 1 juli 2015 bepalingen opgenomen t.a.v. verplicht extra te betalen transitievergoedingen bij ontslag resp. uitstroom Wsw, ook bij uitstroom uit de Wsw a.g.v. instroom in de WIA. Dit zorgt, naast de kortingen op de rijksbijdrage Wsw, voor extra forse en niet begrote kosten resp. een meer dan begroot subsidietekort Wsw in 2015 en ook in de komende jaren.

De gewenste en beoogde groei in de zgn. buitenactiviteiten bij de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv zoals Werken op locatie, Detacheringen, Begeleid Werken e.d. blijft moeizaam en achter bij de verwachtingen. De aantrekkende economie in 2015 bood echter ook kansen voor m.n. de

facilitaire afdelingen zoals de Hoveniers en Schoonmaak bij WAA. Kansen die wel werden gepakt maar als gevolg van een krimpende Wsw-bezetting, en onvoldoende tijdig beschikbare nieuwe mensen uit de Participatiewet (zgn. nieuwe doelgroepen) om de vrijgevallen plekken in te vullen, in 2015 niet volledig konden worden benut. Eind 2015 is er door het WSP regio Noord-Limburg in combinatie met het werkplein, de gemeenten en WAA een taskforce in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat alle kansen vanaf 2016 wel ten volle worden benut.

Ondanks de druk op de afzet en omzet in 2015 is WAA groep nv er in 2015 toch in geslaagd het beoogde financiële resultaat te halen. Dit ondanks de reeds genoemde, niet begrote, extra druk op het subsidieresultaat Wsw door uitbetaalde transitievergoedingen over 2015. Het operationele bedrijfsresultaat was nl. beter dan begroot; de toegevoegde waarde bevond zich in 2015 net onder begroot niveau maar dit werd meer dan gecompenseerd door lagere exploitatiekosten a.g.v. uitstroom en niet ingevulde vacatures voor regulier personeel, stringente budgetmaatregelen en een prudent investeringsbeleid. De strategie vanaf 2014 om de focus te verleggen van uitbouw en groei naar consolidatie van bestaande activiteiten en naar kostenreducties, heeft evenals in 2014 ook in 2015 een positief effect gehad en heeft voor de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv uiteindelijk geleid tot een beter operationeel resultaat dan oorspronkelijk begroot.

De financiële exploitatie van het Schap is met een exploitatieoverschot van € 129.000 in 2015 beter dan het begrote tekort van € 1.978.000. Dit is m.n. een gevolg van een incidentele bate in 2015 a.g.v. een storting ad € 1.773.000 door WAA groep nv aan het Schap van alle ombouw- en frictiemiddelen die voortkomen uit Samen Anders!, en verder door hogere reguliere Rijkssubsidie per Wsw arbeidsjaar, een extra, niet begrote bonus voor de realisatie van Begeleid Werken uit 2012 die in 2015 door gemeenten integraal is doorbetaald aan het Schap en lagere uitvoeringskosten Wsw a.g.v. een lagere gemiddeld gerealiseerde Wsw bezetting in arbeidsjaren in 2015 (ad 818,57 SE) dan begroot (825 SE). Als gevolg van de reeds aangegeven, niet begrote overgang van de ombouw- en frictiemiddelen die voortkomen uit Samen Anders! van WAA groep nv naar het Schap, worden alle goedgekeurde frictiekosten vanaf oktober 2015 door WAA groep nv bij het Schap in rekening gebracht. Deze kosten zijn opgenomen onder de algemene kosten en worden volledig gedekt door een bijdrage uit de betreffende bestemmingsreserve. Zowel de algemene kosten als de bijdrage bestemmingsreserve zijn hierdoor in 2015 hoger dan in 2014 en ook hoger dan begroot. De overige algemene kosten zijn lager dan begroot omdat er minder middelen voor modernisering Wsw zijn besteed dan begroot.

Het positieve concernresultaat, zijnde het exploitatieresultaat incl. aanvullende bijdragen van en aan WAA groep nv, bedroeg in 2015 € 1.000 en was hiermede beter dan het begrote tekort van € 2.106.000 en beter dan het tekort in 2014 van € 2.333.000.

Het exploitatieoverschot ad €1.000 in 2015 wordt, naast een bijdrage uit bestemmingsreserves ad € 169.000, voor € 2.283.000 gedekt uit gemeentelijke bijdragen. Tevens vindt een toevoeging aan de bestemmingsreserve plaats ad € 1.773.000. Hierna resteert een overschot aan de gemeentelijke bijdragen ad € 680.000. Dit zal conform vigerende bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, worden toegevoegd aan de algemene reserve. Conform vigerende bestuursbesluiten zal het vrij beschikbare vermogen per ultimo 2015 ad € 1.012.000 worden gereserveerd als weerstandsvermogen. Het eind 2015 binnen WAA overall aanwezige weerstandsvermogen, na verwerking van het voorstel t.a.v. resultaatbestemming 2015 voor zowel het Schap als WAA groep nv, bedraagt € 4,7 mio. Dit weerstandsvermogen wordt vooralsnog gereserveerd als buffer om de continuïteit van de onderneming te waarborgen.

De transformatie van WAA overall die de komende jaren verder vorm en inhoud zal krijgen, zal naar verwachting een forse uitdaging zijn en blijven en een grote impact hebben op zowel operationeel als sociaal en economisch terrein binnen de gehele WAA organisatie. Er wordt verder ge- en verbouwd maar de winkel blijft open. Ook zal er de komende jaren druk blijven op de financiële exploitatie van WAA; oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw door het Rijk en een licht verbeterende maar onzekere economische situatie blijven naar verwachting ook voor de komende jaren beeldbepalend. De uitdagingen waar WAA voor staat zijn niet gering maar bieden ook kansen. Kansen die WAA kan maar ook nadrukkelijk wil pakken in en voor het belang van waar het allemaal om gaat; het belang van de mensen die op hen zijn aangewezen voor het hebben van werk.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Wsw en vanaf 2015 de Participatiewet is bepaald dat de regie en uitvoering van de Wsw bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap gemeenschappelijk de koers. Het Schap is het centrale steun- en coördinatiepunt voor alle deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. In het verlengde is de 100% deelneming en uitvoeringsorganisatie WAA groep nv, voor en namens het Schap, de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met 2015 en vooralsnog ook nog in 2016.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de nieuwe Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de huidige governancestructuur van de WAA organisatie in relatie tot de gehele aansturing en uitvoering van de Wsw door zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie. Vanaf medio 2015 is dit onderzoek, hangende de actualisatie van de koers van WAA, even on hold gezet maar vanaf 2016 zal dit weer ter hand worden genomen. In afwachting daarvan wordt voor het Schap uitgegaan van een situatie eind 2015 van going concern.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is vanaf 2008 onveranderd en primair gericht op het, in opdracht van de deelnemende gemeenten, voor alle personen in de regio Venlo die via Participatiewet/ Wsw op haar zijn aangewezen, passende arbeid te realiseren in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatig, doelmatig en integer handelen en op een voor alle participanten transparante wijze verantwoording afleggen over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan.

Door de gemeenten is in 2013 middels "Samen groeien" de strategische koers voor WAA aangegeven voor de periode vanaf medio 2014. In lijn met die strategische koers en de in "Samen Groeien" verder aangegeven strategische uitgangspunten door de gemeenten, heeft WAA in 2014 een strategisch beleidsplan "Samen Anders!" vastgesteld waarin concreet is aangegeven op welke wijze concreet invulling gegeven zal worden aan de uitvoering van de strategische koers. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA jaarlijks in een review door het management, in samenspraak met het Bestuur en de Raad van Commissarissen, afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt. In lijn met de uitgangspunten en kaders van de "Samen Groeien" en "Samen anders!" is medio 2015 onderstaande visie en missie vastgesteld;

Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.

Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Visie en missie moeten leiden tot een WAA organisatie waarin onderstaande strategische items centraal staan:

- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden.
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambleert samen met haar SW-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde.
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt.

Naast het herijken van de visie en missie door de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv, is in oktober 2015 de gehele strategische koers voor de gehele WAA entiteit door het Bestuur in samenspraak met de deelnemende gemeenten, opnieuw tegen het licht gehouden. Hierbij is "Samen Groeien" geactualiseerd en op enkele punten "gefinetuned" naar de nieuwste stand van zaken op het gebied van wet- en regelgeving rondom arbeidsparticipatie voor de brede doelgroep "mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt" én naar de nieuwste strategische, tactische en operationele inzichten en ontwikkelingen t.a.v. het gehele arbeidsmarktbeleid zoals gemeenten dat vanaf 2016 vorm en inhoud wensen te geven voor de regio Noord-Limburg.

De bestuurlijke actualisatie van de strategische koers heeft geleid tot onderstaande in december 2015 door het Bestuur vastgestelde, bijgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen die vanaf 2016 van belang zijn:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het WerkgeversServicePunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde het regie- en coördinatiecentrum voor de arbeidsmarktregionale vraagstukken van vraag- en aanbod;
2. De verantwoordelijkheid over de uitvoering van het beschut werk wordt per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten gelegd. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor het aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers die woonachtig zijn in hun gemeente. Bij het overdragen van deze verantwoordelijkheid gelden de volgende aspecten:
 - Bij de definitie 'beschut werk' gaat het om SW-medewerkers met een loonwaarde van 40% van minimum loon of lager;
 - De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
 - De SW-medewerkers blijven in dienst bij de WAA-groep die per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener optreedt. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

De WAA-groep heeft haar fysieke voorzieningen als aanbieder van beschut werk per 1 januari 2018 volledig afgebouwd. Het is van belang om te benadrukken, onder de randvoorwaarde dat dit punt gerealiseerd wordt, dat de WAA-groep zich geheel ombouwt tot een sociaal detachingsbedrijf. De andere activiteiten worden volledig vervreemd dan wel afgestoten. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers, het deel van de huidige verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan WAA dat gebaseerd is op de aantallen SW-medewerkers van hun gemeenten, vanaf 1-1-2018 gecorrigeerd wordt voor de medewerkers 'beschut' (waarvoor gemeenten immers direct verantwoordelijk zijn) en de medewerkers 'groen/schoonmaak' die mogelijk rechtstreeks door gemeenten worden ingehuurd/overgenomen.

3. Bij de uitvoering van de participatiewet kan het WSP het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan voor de invulling van die detachingsopgave zorgdragen. 'Detacheren' wordt hier gedefinieerd als:

- Het in dienst nemen van medewerkers;
- Het uitoefenen van de werkgeversrol;

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 5 APR 2016

- Het plaatsen van medewerkers bij inleners op basis van een selectie (matching) door het detachingsbedrijf in overleg met de inlener;
- Het afspreken van een tarief met de inlener;
- Optioneel kan deze dienstverlening modulair uitgebreid worden (bijvoorbeeld begeleiding en scholing).

Onder de veronderstelling dat de WAA groep als 'sociaal detachingsbedrijf' functioneert met betrekking tot het detacheren van werkzoekenden ex participatiewet, zet zij ook vanaf 1 januari 2018 haar werkzaamheden als detacheerder van SW-medewerkers voort;

4. De gemeenten Beesel en Venlo onderzoeken of zij in directe zin de huidige SW-medewerkers 'groen/schoonmaak' willen aansturen. Een dergelijke optie past goed in het bestaande gedachtengoed van 'Samen Groeien/Samen Anders'.

5. Er wordt geen formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) verkend. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen is mogelijk. Dat geldt eveneens voor de oprichting van detachingsconstructies (zie punt 3), waarbij geldt dat het WSP als opdrachtgever functioneert.

Als follow up op deze Bestuurlijke herijking van de koers is vervolgens onderstaande traject afgesproken voor het actualiseren van het bestaande strategische beleidsplan "Samen Anders!";

- De WAA groep werkt voor 1 juli 2016 modulaire business cases uit waarin het detacheren van werkzoekenden als kernopdrachten geformuleerd zijn. De basis business case gaat uit van detachering zoals in het vorige punt omschreven. Optionele modulaire business cases zijn mogelijk. Deze business cases sluiten aan op het gedachtengoed van het sociaal detachingsbedrijf zoals in 'samen groeien' is geformuleerd. De belangrijkste randvoorwaarden zijn:
 - De WAA groep opereert in deze situatie in opdracht en als aannemer van het WSP;
 - Het gaat om de doelgroep met een loonwaarde van hoger dan 40% minimum loon en lager dan 80% minimum loon;
 - Op basis van de raming van kosten en baten moet deze business case sluitend zijn (geen gemeentelijke bijdrage achteraf als tekortfinanciering 'om niet');

De WAA groep kan er voor kiezen om deze uitwerking samen met de andere regionale SW-bedrijven (NLW-groep en Intos) ter hand te nemen. Binnen de modulaire opbouw van de business cases kan het detacheren van werkzoekenden ingebed zijn in een branchegerichte aanpak en/of aangevuld met activiteiten als diagnose en training van werkzoekenden. Het WSP bepaalt als opdrachtgever of dergelijke activiteiten gewenst zijn;

- De WAA-groep werkt voor 1 juli 2016 uit onder welke randvoorwaarden het functioneren als sociaal detachingsbedrijf voor deze groep SW-medewerkers in financiële termen sluitend (dus niet afhankelijk van een gemeentelijke bijdrage om niet) is. De WAA groep brengt de risico's van dit uitgangspunt goed in beeld;
- De WAA groep heeft haar fysieke voorzieningen als aanbieder van beschut werk per 1 januari 2018 volledig afgebouwd. Voor 1 juli 2016 werkt de WAA-groep de gevolgen hiervan zowel in financiële (incl. frictiekosten) als inhoudelijke zin uit;

Door de vervreemding van meer hoogwaardig werk naar het vrije bedrijfsleven en de transitie van centraal beschut werk naar decentraal resp. naar Huizen van de Wijk in Venlo en Werk in Buurten in de kernen van Beesel en Bergen, krimpt de WAA-organisatie in de tijd en zal de centrale productie- en dienstenorganisatie geleidelijk worden af- en omgebouwd. De effecten hiervan op de organisatie WAA zijn vertaald in de begrotingen vanaf 2015.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor (den) bestuursdoel(en)
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2015 is, als follow up uit de gemeenteraadsverkiezingen in 2013 van collegeafspraken binnen de gemeente Venlo, de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd ten opzichte van 2014. De invulling van de functies van penningmeester als secretaris zijn ongewijzigd maar het voorzitterschap van WAA Venlo e.o. is vanaf ongeveer medio 2015 anders bemenst.

Eind 2015 is, als gevolg van de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) per 31-12-2015, de bemensing en samenstelling van het Algemeen en Dagelijks Bestuur tegen het licht gehouden. In november is besloten dat vanaf eind november 2015 het Bestuur van het Schap zal bestaan uit;

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan de eind 2015 vigerende bepalingen hiervoor in de WGR zoals die vanaf eind 2015 van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven is eind 2013 al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de governancestructuur van de hele organisatie WAA. De vraag hierbij is of de huidige structuur nog passend is voor de nieuwe toekomst. Vanuit het project "Samen Anders!" is eind 2014 een begin gemaakt met het tegen het licht houden van de gehele huidige organisatie-, bestuurs- en governancestructuur van WAA en haar uitvoeringsorganisatie. Een proces dat in 2015 even on hold is gezet hangende de actualisatie van de strategische koers, maar vanaf 2016 verder vorm en inhoud zal worden gegeven.

Last but not least: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst zeker niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De nieuwe wet zorgt voor een sluitende aanpak van alle vraagstukken rondom werk, inkomen en zorg voor mensen die om welke reden dan ook en al dan niet tijdelijk en/of permanent een steuntje in de rug nodig hebben. De wet benoemt ook gemeenten vanaf 1-1-2015 in gezamenlijkheid binnen een arbeidsregio als de enige, centrale regiehouder en regievoerder voor het hele sociale domein.

De Wsw is vanaf 2015 zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw middelen zijn wel nog apart zichtbaar maar vanaf 2015 niet meer apart gealloceerd en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten vanaf 1-1-2015 ontvangen voor de gehele - sluitende - keten van instrumenten rondom mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Dit past in het doel van de wet die ontschotting van mensen en middelen beoogt. Een wet die, incl. bijgevoegd financieel kader, van gemeenten verwacht (of zelfs elst), dat gemeenten als entiteit in de gezamenlijkheid met maximale doelgerichtheid en efficiency én met fors minder middelen al de zaken in het hele sociale domein in verband en gecombineerd vanaf 2015 zowel in regie als uitvoering goed oppakt. In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen en in 2015 volgende stappen gezet en het participatiebudget verlaagd. Naar verwachting zal deze ontwikkeling zich in 2016 en volgende jaren tot en met 2020 doorzetten en zal het jaarlijks verder invoeren van de nieuwe wet jaarlijks samen blijven gaan met een structureel lagere financiering voor zowel de Wsw als het hele gemeentelijke sociale domein voor een langere termijn.

1.1.6 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Doelmatigheid

Een publiekrechtelijke organisatie als WAA dient bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overall in het uitvoeren van (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd, zowel doelmatig als rechtmatig te opereren.

Het is in het kader van doelmatigheid een must en een noodzakelijke voorwaarde dat een uitvoeringsorganisatie al haar taken doelmatig (gericht op maximale doelrealisatie) uitvoert. Doelmatigheid veronderstelt hierbij dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtname van alle vigerende wettelijke kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten.

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2015 deze doelmatigheidselementen binnen haar mogelijkheden maximaal ingevuld en derhalve op deze punten doelmatig gehandeld.

Doelmatig opereren in uitvoering betekent voor zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv de Wsw uitvoeren voor haar deelnemende gemeenten tegen voor deelnemende gemeenten aanvaardbare kosten en bijdragen. In "Samen Anders!" is dit i.c.m. het nieuwe beleid van WAA financieel vertaald voor de periode 2015-2020. Met name als gevolg van de eerder genoemde te verwachten forse kortingen op het rijksbudget voor de uitvoering van de Wsw, wordt er voor de begrotingsperiode 2015-2018 jaarlijks een gemiddeld tekort bij WAA verwacht van afgerond € 3,2 mio. In de begrotingen 2015 én in de 1e begrotingswijziging 2016 is dit jaarlijkse tekort opgenomen. Dit tekort zal vooralsnog jaarlijks worden gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Zoals al aangegeven is de strategische koers van WAA eind 2015 aangescherpt. De (financiële) vertaling hiervan en het nieuwe financiële kader voor de periode 2016-2020 zal, in het verlengde hiervan, uiterlijk medio 2016 worden herijkt met de actualisatie van het strategische beleidsplan Samen Anders! en worden vertaald in een nieuwe, aangepaste meerjarenraming tot en met 2021. Vooralsnog is momenteel niet aan te geven wat de effecten van de herijking van de koers zullen zijn op de financiële afspraken zoals die tot en met 2015 van kracht waren.

Ook in 2015 is onveranderd voor WAA van belang dat in het kader van doelmatigheid en hieraan verbonden kosten en bijdragen onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden in acht worden genomen:

- De werkwijze in en van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven binnen de overige kosten worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de 3 deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;

- Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende organisatie. Fit maken betekent dat vooral binnen de groep regulier personeel bezuinigd wordt en het credo niet meer op groei ligt, maar op het in stand houden van de huidige situatie onder gebruikmaking van beschikbare kennis. Al in 2014 is aangegeven dat de gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA gecontroleerd en geconditioneerd zal gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Iets dat eind 2015 onverkort van toepassing blijft. Inzet van elgen én aparte frictie middelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden

Samen met de gemeenten zal WAA in dit proces ten aanzien van doelmatigheid naar een nieuw evenwicht tussen doel, doelmatigheid en hieraan verbonden kosten en bijdragen zoeken. Doel is hierbij om middels een combinatie van mogelijkheden een overschot uit bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw te mitigeren en de gemeentelijke bijdragen e.v. te beperken.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal Intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via maandrapportages, jaarrekeningen, begrotingen maar ook kwartaalberichten en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA worden gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (Interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

WAA heeft in haar uitgangspunten benoemd dat rechtmatigheid en hieraan verbonden transparantie in doen, laten en het afleggen van verantwoordingen naar alle participanten, de natuurlijke basis vormt voor al haar handelen.

Het aspect rechtmatigheid werd tot en met 2014 jaarlijks door het Rijk getoetst bij het Schap en de afzonderlijke gemeenten via het principe van "Single Audit Single Information" (zgn. Sisa). Hierin waren een aantal indicatoren benoemd die door de externe accountant jaarlijks werden getoetst aan de hand van een bij wet vastgesteld controleprotocol en die voor het Schap en voor elke individuele gemeente normatief zijn t.a.v. realisatie van Wsw taakstelling, omvang van de wachtlijst en realisatie van Begeleid Werken.

Vanaf 2015 is Sisa van Wsw geen verplichting meer voor Schappen. Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang WAA was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, worden vanaf 2015 de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarrekening. Daarmede blijven ze onlosmakelijk een onderdeel van controle voor onze externe accountant.

Middels een accountantsverklaring geeft de huisaccountant aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van sociale en financiële rechtmatigheid. Op sociaal gebied wordt getoetst of er voldaan is aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd. Op financieel gebied wordt getoetst in hoeverre alle uitgaven die gedaan zijn binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIO), etc. Vanaf

den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2015 is dit het geval. WAA streeft ernaar ook in de toekomst steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.

WAA richt zich onder de koers vanaf eind 2014 nog sec op de uitvoering van de Wsw. Er zijn echter, als uitloop van de oude strategie, nog wel andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die vanuit deze activiteiten gegenereerd worden, worden geïdentificeerd als privaatrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw en kan alleen betrekking hebben op de doelgroep Sw. De re-integratieactiviteiten zijn steeds nadrukkelijk gescheiden gehouden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de schelding Wsw - overige activiteiten en public - en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA organisatie. De accountant heeft ook in 2015, evenals in alle vorige jaren, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

1.1.7 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

1.2 Paragrafen

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Programma Sociale werkvoorziening

1.2.1 Algemeen

Het in 1998 ingevoerde bekostigingssysteem voor de sociale werkvoorziening en de daarbij ingevoerde budgetsystematiek, was t/m 2014 nog wel maar is vanaf 1-1-2015 niet meer van toepassing. Vanaf die datum is de Wsw immers opgegaan in de participatiewet en zowel inhoudelijks als financieel geen apart iets meer maar één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw vanaf 2015 één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toelatingsinstrumenten binnen een overall en ontschot gemeentelijk budget, zijn in de nieuwe participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden ook in de nieuwe participatiewet wettelijk kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

Door dit Ministerie wordt jaarlijks aan de hand van op gemeentelijk en landelijk niveau jaarlijks geactualiseerde en op actuariële basis bepaalde blijf- en uitstroom kansen binnen de Wsw, het budgetdeel voor de Wsw in het totale landelijke participatiebudget vastgesteld waarna onderstaande variabelen hiervan worden afgeleid:

- Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ) resp. standardeenheden (SE), dat landelijk via de sociale werkvoorziening bekostigd wordt;
- Een vast budget per standardeenheid;
- De "omrekenverhouding" SW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar arbeidsjaren (AJ) resp. standardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. Voor 2015 is de volgende omrekenfactor vastgesteld:

o Licht gehandicapt	1,00
o Middel gehandicapt	1,00
o Zwaar gehandicapt	1,25

Vanaf 2015 worden het Wsw-budgetdeel in het totale participatiebudget op het niveau van de afzonderlijke gemeenten vastgesteld. Elke gemeente heeft zijn eigen budgettoekenning voor de Wsw en hiervan afgeleide taakstelling en is zelf hiervoor verantwoordelijk. Onder- en overbenutting van het Wsw-budgetdeel is vanaf 2015 voor eigen risico en rekening van de gemeente zelf.

Het Schap voert namens de deelnemende gemeenten de Wsw uit en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.2.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij alle sociale doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van een ieder.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

- Binnen, de weliswaar vanaf 2015 zeer beperktere maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2015	2014
Beginstand	827,2	803,1
Bij: Instroom	0,0	83,2
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	4,5	0,0
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	53,8	59,1
Eindstand	777,9	827,2

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt geen instroom van Wsw vanaf de wachtlijst meer plaats.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling "van binnen naar buiten", rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar 2015 is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte, ultimo boekjaar	2015	%	2014	%	2013	%
- Beschut werken Intern	368	47	397	48	403	50
- Beschut werken extern	200	26	226	27	202	25
- Werken op locatie	61	8	63	8	59	8
- (Individuele) detacheringen	89	11	79	10	74	9
- Begeleid werken	60	8	62	7	65	8
Totaal	778	100	827	100	803	100

Ondanks de blijvend lastige marktomstandigheden is WAA er in 2015 toch weer in geslaagd meer mensen "van binnen naar buiten" te plaatsen, m.n. middels meer plaatsingen in detacheringen. Dit is een resultaat van substantiële inspanningen. Want ondanks de marktomstandigheden is en blijft de route onverminderd gericht op "van binnen naar buiten".

Ondanks gerichte inspanningen heeft er in 2015, evenals in voorgaande jaren, geen door- en uitstroom van cliënten vanuit de Wsw naar reguliere arbeid plaatsgevonden. Werkgevers blijven, zeker met de nieuwe Wet Werk en Zekerheid in het achterhoofd, zeer huiverig om mensen met een Wsw achtergrond zelf in vaste dienst te nemen. Ook durft de Wsw-er zelf de stap vaak niet aan. De hoge risicoperceptie t.a.v. verzuim- en begeleidingskosten op dit punt is en blijft een moeilijk te doorbreken iets bij het vormen van (voor)oordeel hiervoor bij reguliere werkgevers. De vraag is of een nieuwe Wet en/of quoteringsregeling i.o. hierin iets verandert.

De Wsw-medewerkers die het Schap via WAA groep nv beschut Intern geplaatst heeft in 2015, hebben gewerkt in de diverse product/marktcombinaties zoals Industrie, Medical Equipment (MEQ), Kwekerij, en bij interne stafafdelingen. De beschutte externe plaatsingen zijn gerealiseerd in de PMC's Kringloop, Postbezorging, Schoonmaak en Groenvoorziening.

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie:

Gemiddeld	2015		2014	
(incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%
Licht	1,0	0	1,0	0
Matig	725,1	91	755,9	91
Ernstig	74,0	9	75,0	9
Totaal	800,1	100	831,9	100

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat het % ernstig gehandicapten, evenals in voorgaande jaren, in 2015 constant is gebleven.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie:

Ultimo boekjaar (incl. Begeleid werken)	2015		2014	
	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	13,5	2	15,8	2
25 t/m 34 jaar	114,4	15	120,0	14
35 t/m 44 jaar	150,1	19	154,7	19
45 t/m 54 jaar	262,6	34	273,9	33
55 jaar en ouder	237,3	30	262,8	32
Totaal	777,9	100	827,2	100

Het aantal medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2015 licht gedaald ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat er relatief veel oudere van 55 jaar en ouder die vanaf 2013, met het einde van de Wsw in zicht, toch maar 'aan boord van de Wsw zijn gesprongen omdat het nú nog kan...' uiteindelijk toch niet in staat bleken tot regelmatige arbeid en zijn uitgestroomd naar de WIA. Maar ook omdat een belangrijk deel van deze groep in de hele maatschappelijke discussie en onrust rondom de pensioenen en seniorenregelingen aanleiding zag om vervoegd af te bouwen en minder te gaan werken. Dit met de gedachte "Nú is de seniorenregeling er nog binnen de Wsw maar of dat straks ook nog zo is....?"

Ondanks dat blijft vergrijzing een issue. WAA en de Sw-Nederland vergrijst samen met de rest van de Nederlandse samenleving in een jaarlijks oplopend tempo en het tempo waarin binnen WAA en de Sw-Nederland dit van toepassing is, is en blijft veel hoger resp. groter dan in de rest van de samenleving. Met ruim meer dan de helft (!) van de werknemers die 45+ zijn en een maatschappelijk sterk verouderde maar wel ook in de nieuwe vanaf 2016 van toepassing zijnde Wsw-CAO die Wsw-ers nog steeds ongebreideld en ruim gefaciliteerd om bijna volledig doorbetaald in deeltijd te gaan werken middels ruime VUT- en prepensioenregelingen, is vergrijzing een main issue dat bij WAA, evenals bij andere SW bedrijven, dagelijks speelt en een fors effect heeft op de dagelijkse operationele en financiële bedrijfsvoering.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente:

Ultimo boekjaar (incl. Begeleid werken)	2015		2014	
	fte	%	fte	%
Beesel	69,8	9	72,0	9
Bergen	95,3	12	100,1	12
Venlo	592,1	76	635,2	77
Totaal uit deelnemende gemeenten	757,2	97	807,3	98
Niet deelnemende gemeenten	20,7	3	19,9	2
Totaal generaal	777,9	100	827,2	100

Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw. Hierdoor krimpt de Wsw vanaf 2015 jaarlijks. Als onderdeel van de participatiewet is over- en onderrealisatie van budget/ taakstelling t.a.v. het Wsw deel voor gemeenten nadrukkelijk een van de risico's en soms iets dat niet te vermijden is. M.n. is dit risico aanwezig voor kleinere gemeenten zoals Beesel en Bergen omdat de stuurmiddelen hier beperkter zijn.

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2015 bedroeg 818,57 arbeidsjaren/SE.

Aantal Wsw-ers in Arbeidsjaren / SE (gemiddeld):	2015	2014	2013
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap in boekjaar	818,57	850,57	822,69
-/-aandeel niet deelnemende gemeenten in totaal	21,56	20,97	21,99
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	797,01	829,60	800,70
Totaal taakstelling in jaar van deelnemende gemeenten	834,03	870,31	838,96
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	35,67	40,11	38,46
= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	798,36	830,20	800,50
Over(+) / onder (-) realisatie (A - B)	-1,35	-0,60	0,20

In totaal is er sprake van een lichte onderrealisatie waarbij er wel forse verschillen zijn tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd maar zoals al aangegeven, in tegenstelling tot de situatie t/m 2014, heeft het Schap vanaf 2015 nog maar zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw bezetting, zowel overall als per individuele gemeenten.

Ondanks een stringent verzuimbeleid door WAA, is het ziekteverzuim Wsw in 2015 opgelopen naar 17,5% (2014: 15,7%). Het verzuim in 2015 ligt ruim boven het landelijke gemiddelde voor de SW. Reden om in 2015 hierop specifiek extra maatregelen te nemen voor WAA!

1.2.3 Financieel beleid en bedrijfsvoering

Het jaar 2015 is afgesloten met een overschot van € 1.000 waar een tekort van € 2.106.000 begroot was. Het lager dan begrote tekort is kan worden verklaard door een incidentele bate in 2015 a.g.v. een storting ad € 1.773.000 door WAA groep nv aan het Schap van alle ombouw- en frictiemiddelen die voortkomen uit Samen Anders!, en verder door lagere uitvoeringskosten Wsw en hogere rijksbijdrage Wsw. Dit laatste a.g.v. een hogere reguliere rijksbijdrage Wsw per SE en a.g.v. een niet begrote door het Rijk in 2015 toegekende bonus voor de realisatie van Begeleid Werkenplaatsen over 2012.

De algemene kosten zijn hoger dan begroot door een hoger dan begrote bijdrage in de frictiekosten van WAA groep nv. Dit wordt deels gecompenseerd doordat in 2015 minder Wsw plaatsingen zijn gerealiseerd dan begroot, waardoor geen extra dekkingstekort op de Rijksbijdrage Wsw t.o.v. de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw is ontstaan. Voor een eventueel tekort was in de begroting 2015 onder Onvoorzien een voorziening opgenomen.

Het exploitatieoverschot ad € 1.000 in 2015 wordt, naast een bijdrage uit bestemmingsreserves ad € 169.000, voor € 2.283.000 gedekt uit gemeentelijke bijdragen. Tevens vindt een toevoeging aan de bestemmingsreserve plaats ad € 1.773.000. Hierna resteert een overschot aan de gemeentelijke bijdragen ad € 680.000. Dit wordt conform Bestuurlijke besluitvorming toegevoegd aan de algemene reserve.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identiteitsdoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

1.2.4 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de bestuursvergadering van 15 september 2010 is door het bestuur bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 6,5 miljoen zullen worden gereserveerd en worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves. Het vrij beschikbaar vermogen wordt geormerkt als weerstandvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap Incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Als gevolg van de medio 2013 gewijzigde en eind 2015 geactualiseerde strategische koers van WAA zullen in de toekomst zowel de activiteiten als het (bijbehorende) risicoprofiel van WAA groep naar verwachting fundamenteel wijzigen ten opzichte van de situatie zoals die voor 2013 nog aan de orde was. Het eerder bepaalde risicoprofiel en daarbij eerder behorende weerstandvermogensniveau van € 6,5 mio zal hierdoor ook veranderen. Vooralsnog is niet duidelijk hoe de ingezette veranderingen zullen uitwerken op het risicoprofiel van de onderneming en welk niveau weerstandvermogen hiervoor adequaat zou kunnen zijn. Periodiek zullen alle bedrijfsrisico's gemonitord worden en zal het daarbij behorende noodzakelijke weerstandvermogen in kaart worden gebracht en zo nodig worden bijgesteld. Vooralsnog is de verwachting dat in de nieuwe situatie en gedurende de transitieperiode een vermogensniveau van € 2 tot € 3 mio voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2015	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk 2015	Begroting 2015 na wijz.	Werkelijk 2014
Netto schuldquote	-8%	-3%	1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14%	20%	24%
Solvabiliteitsrisico	33%	8%	6%
Structurele exploitatieruimte	2%	1%	-3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1.2.5 Rechtmatigheid

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

1.2.5.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 groter dan in voorgaande jaren. Nog meer dan in vorige jaren zullen de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de reeds lopende maar ook verder aangekondigde Rijksbezuinigingen voor de komende jaren, de agenda in heel SW-land bepalen. In combinatie met de verdergaande uitrol van de

Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw.

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Eind 2015 is de koers van WAA herijkt. De financiële vertaling hiervan wordt uiterlijk medio 2016 zichtbaar. Ondanks dat nu niet helemaal duidelijk is wat het financiële effect zal zijn van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel en/of gedeeltelijk slagen van deze aanvullende maatregelen zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o. en inherent hieraan is dit een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

1. Risico's uit hoofde van de Wsw

De grootste opbrengstpost voor WAA blijft bestaan uit vergoedingen voor uitvoering van de Wsw die door de centrale rijksoverheid wordt vastgesteld. Zeker in het licht van de reeds aangekondigde rijk bezuinigingen in 2014 op het Wsw-deelbudget voor de periode 2015-2020 is een forse korting op de rijksbijdrage Wsw langzamerhand meer een gegeven en meer dan een risico. Het is echter zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid verder zullen gaan dan tot nu toe is aangenomen. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Daarnaast is en blijft het een gegeven dat de rijksvergoedingen worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische rationaliteit. Ook dit is een risico.

Het zal duidelijk zijn dat alle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en Inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de ver- en ombouwfase bij bestaande modaliteiten maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn maar in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Last but not least kent de Wsw uitvoering onder de nieuwe Participatiewet een risico t.a.v. uitvoering Wsw voor het Schap. Gemeenten hebben in "Samen Groeien" en "Samen Anders!" in 2014, en eind 2015 nogmaals met de koersactualisatie aangegeven, de Wsw integraal via het Schap te laten uitvoeren. Dit laat echter onverlet de mogelijkheid dat gemeenten ook anders kunnen besluiten. Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan.

2. Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

3. Demografische risico's

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving gaat vanzelfsprekend niet aan WAA voorbij. Sterker nog: een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat deze problematiek zich bij WAA nog veel nadrukkelijker zal manifesteren dan gemiddeld. De gemiddelde leeftijd van het personeel is in elk opzicht hoger dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functies) en hogere

prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over maar ook gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerker. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

4. Fiscale risico's

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden hierbij gezien als vanaf 2016 belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijk regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. WAA als Gemeenschappelijke Regeling en als overheids-nv met haar werkactiviteiten valt onder de bepalingen van de nieuwe Wet Vpb. In deze nieuwe wet zijn diverse vrijstelling opgenomen o.a. voor zgn. Wsw-uitvoerders. Voorsnog overheidsopdracht zijnde uitvoering Wsw en zonder winstoogmerk, voor deze formele en materiele vrijstelling in de nieuwe wet. Maar ondanks dat e.e.a. wel al i.s.m. fiscalisten is uitgekristalliseerd, is er nog geen formele goedkeuring van de Belangdienst op dit standpunt waardoor er voorsnog geen absolute zekerheid hieromtrent is. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv in de toekomst worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

5. Financieringsrisico's

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

1.2.5.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

Een ander risico vanuit die optiek is het gegeven dat met de vaststelling van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" verder en in een oplopende, grotere omvang moet maken. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling hiervan niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning in Samen Anders!, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als - in het verlengde hiervan - deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajongers vanuit de Participatiewet. Last but not least en los van de beweging van "binnen naar buiten" blijft WAA voorsnog uitvoerder voor o.a. groen- en schoonmaakwerk in m.n. de publieke sector. In het kader van mogelijke verdergaande bezuinigingen bij publiekrechtelijke organisaties zoals bij scholen, bibliotheken, etc. kan het risico ontstaan dat WAA wordt ingezet voor deze werkzaamheden.

nadrukkelijk ook gemeenten, neemt het risico van verder achterblijvende omzet uit deelnemende gemeente toe waardoor de exploitatie van WAA groep nv en het Schap verder onder druk kan komen te staan.

Het Schap is eigenaar van alle (onder-)gronden, waar altijd en ondanks alle voorzorgsmaatregelen die men treft, milieurisico's aanwezig kunnen zijn. Dit ook omdat de wet- en regelgeving op dit gebied jaarlijks groeit en groeit en vanuit het principe "de vervuiler betaalt" er steeds meer vertaald wordt in regelgeving, uitbreiding in verslag- en regelgeving en in concrete heffingen. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/ of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

Per 1 juli 2015 is de nieuwe Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Voor WAA groep nv is dit als ondernemer nu al een risico en een risico dat moeilijk beheersbaar is. Maar daarom niet minder van belang.

1.2.6 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft behoudens grond geen andere kapitaalgoederen. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.7 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO zoals deze vanaf 1 januari 2010 gelden. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2015 ruim voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1° kwartaal 2015

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	-1.957	120	-1.837
ultimo februari	-928	141	-787
ultimo maart	0	3.037	3.037
(4) Gemiddelde van (3)			138
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.920
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.058
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2015		23.421
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.920

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatie doeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

2^e kwartaal 2015

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo april	0	1.666	1.666
ultimo mei	0	1.446	1.446
ultimo juni	0	2.546	2.546
(4) Gemiddelde van (3)			1.886
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.920
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.806
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2015		23.421
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.920

3^e kwartaal 2015

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo juli	0	951	951
ultimo augustus	0	697	697
ultimo september	0	748	748
(4) Gemiddelde van (3)			799
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.920
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.719
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2015		23.421
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.920

4^e kwartaal 2015

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo oktober		1.681	1.681
ultimo november		1.352	1.352
ultimo december	- 2	8	6
(4) Gemiddelde van (3)			1.013
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.920
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.933
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2015		23.421
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.920

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

 Voor identificatiedoeleinden
 Behorend bij de controleverklaring
 d.d. 15 APR 2016

EMU-saldo		x € 1000			
	Omschrijving	Realisatie 2015	1e begrotings-wijziging 2015	Primaire begroting 2015	Realisatie 2014
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1	-2.106	-3.036	-2.333
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
4	Investeringen in (lm)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	2.283	2.283	3.183	1.500
6	Desinvesteringen in (lm)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (lm)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten lvm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo		2.284	177	147	-833

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorende bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2011	2012	2013	2014	2015
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	481	481	836	836	836
(3)	Renterisico	481	481	836	836	836
(4)	Renterisiconorm	4.432	4.525	4.644	4.815	4.815
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	3.951	3.689	3.808	3.979	3.979
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm					
(4a)	Totaal lasten boekjaar	22.159	22.623	23.221	24.075	24.075
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	4.432	4.525	4.644	4.815	4.815

Volgens art. 2 Wet Fido, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. In 2015 heeft het Schap geen geldmiddelen boven dit minimum aangehouden.

1.2.8 Verbonden partijen

Het Schap kent slechts een verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2016.

WAA groep nv heeft het jaar 2015 afgesloten met een tekort van € 443.600. De totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2015 bedraagt ongeveer € 71.000.000.

Overzicht van het eigen en vreemd vermogen WAA groep nv:

	1-1-2015		31-12-2015	
	€ 1.000	%	€ 1.000	%
Eigen vermogen	9.150	43	9.150	45
Vreemd vermogen	10.996	57	10.913	55
Totaal vermogen	20.146	100	20.063	100

1.2.9 Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

1.2.10 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Alle gronden die WAA in eigendom heeft, zijn om niet in erfpacht gegeven aan de WAA groep nv. Het schap houdt de gronden in eigendom. Eventuele andere bestemming en inzet van de gronden kan in het licht van de veranderende koers van WAA in de toekomst aan de orde zijn maar zal altijd in en na overleg tussen deelnemende gemeenten, Schap en WAA groep nv geschieden.

2. Jaarrekening 2015

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Investerings met economisch nut		
- Overige investeringen met een economisch nut	<u>864</u>	<u>864</u>
	864	864
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen		
- Deelnemingen	<u>5.448</u>	<u>5.448</u>
	5.448	5.448
Vlottende activa		
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	2.529	1.182
- Overige vorderingen	<u>0</u>	<u>3.026</u>
	2.529	4.208
Liquide middelen	8	129
Totaal	<u>8.849</u>	<u>10.649</u>

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	332	1.126
- Bestemmingsreserve	1.883	279
- Gerealiseerd resultaat	680	-794
	<u>2.895</u>	<u>611</u>
Vaste schulden		
- Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.899	6.735
	<u>5.899</u>	<u>6.735</u>
Viottende passiva		
Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	2	3.243
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	53	60
	<u>53</u>	<u>60</u>
Totaal	<u>8.849</u>	<u>10.649</u>
Bedrag aan borg- en garantstellingen	<u>0</u>	<u>0</u>

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Rijkssubsidie Wsw	21.695	21.443	20.623	22.400
Bijdr. niet-deelnemende gemeenten	0	0	0	0
Incidentele baten	1.773	0	0	0
Totale baten	23.468	21.443	20.623	22.400
Administratiekosten	57	57	57	56
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	22.743	22.923	22.511	24.104
Personeelskosten bestuur	19	18	18	18
Rentekosten minus - opbrengsten	188	197	219	206
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	100	100	0	224
Overige algemene kosten	232	126	126	125
Totale lasten	23.339	23.421	22.931	24.733
Exploitatieresultaat	129	-1.978	-2.308	-2.333
Bijdrage WAA groep nv	-128	-128	-728	0
Concernresultaat incl. aanvull. bijdrage WAA groep nv	1	-2.106	-3.036	-2.333
Dekking concernresultaat:				
Gemeentelijke bijdragen Wsw	2.283	2.283	3.183	1.500
Gerealiseerd totaal baten en lasten	2.284	177	147	- 833
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	169	39	38	39
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	-1.773	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	680	216	185	- 794

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Viottende activa**Vorderingen en overlopende activa**

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Viottende passiva

De viottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen. Het betreft uitsluitend activa met een economisch nut. Met de 100% dochterneming WAA groep nv is voor het gebruik van gronden en terreinen een eeuwigdurende erfpacht om niet overeengekomen onder going concern omstandigheden. Veranderingen in o.a. governance en/of uitvoeringsconstellatie binnen de totale WAA-organisatie kunnen een reden zijn dit te herzien.

	Gronden en terreinen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	864	864
Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	864	864

	Gronden en Terreinen	Totaal
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december	0	0
Afschrijvingspercentages	0%	

Financiële vaste activa

	Kapitaal- verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	5.448	5.448
Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	5.448	5.448
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	0	0

WAA Venlo e.o. heeft een 100%-belang in WAA groep nv te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. De totale historische kostprijs van de deelneming bedraagt € 5.448.000.

Per 31 december 2015 bedraagt de marktwaarde van de deelneming (gebaseerd op intrinsieke waarde resp. eigen vermogen) WAA groep nv € 9.150.000. WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	2.392	1.168
Overige vorderingen op openbare lichamen	151	34
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-14	-20
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>2.529</u>	<u>1.182</u>
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	3.026
Totaal	<u>2.529</u>	<u>4.208</u>

Liquide middelen

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Banksaldi	8	129
Totaal	<u>8</u>	<u>129</u>

Van de liquide middelen is € 0 uitgezet in deposito. De banktegoeden zijn bij de BNG rentedragend in rekening-courant ondergebracht. Ten aanzien van de liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Saldo per 1 januari	1.126	391
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Afrondingsverschillen	0	0
Bestemming resultaat vorig boekjaar	-794	735
Saldo per 31 december	<u>332</u>	<u>1.126</u>

Bestemmingsreserve

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Saldo per 1 januari	279	318
Toevoegingen	1.773	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van afschrijvingen	-169	-39
Saldo per 31 december	<u>1.883</u>	<u>279</u>

De bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van bestuursbesluiten. In 2015 is een bedrag ad € 1.773.000 toegevoegd betreffende een overheveling van WAA groep nv naar het Schap van gereserveerde middelen voor reorganisatie- en frictiekosten in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!".

Gerealiseerd resultaat

	2015	2014
Saldo per 1 januari	-794	735
Toevoeging	794	0
Onttrekking	680	-1.529
Saldo per 31 december	680	-794

Vaste schulden

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2015	Nieuwe leningen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2015	Rentelast begrotingsjaar
Ned. Waterschapsbank	6,85	291	0	73	218	24
BNG	5,12	794	0	113	681	46
BNG	3,45	1.650	0	150	1.500	60
BNG	1,92	4.000	0	500	3.500	84
Totaal		6.735	0	836	5.899	214

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2016 af te lossen bedrag is € 836.000.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2015	2014
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	2	3.243
Overige schulden	0	0
Totaal	2	3.243

Overlopende passiva

Dit betreft verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:

	2015	2014
Transitorische rente	44	50
Nog te betalen bedragen	10	10
Totaal	54	60

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1-1-2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv, voor rekening van WAA groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze arbeidsovereenkomsten. Het Aanwijzingsbesluit heeft een looptijd t/m 2016.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identiteitsdoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

2.3.3 Toelichting op de programmarekening over 2015

Rijksvergoeding Wsw	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Toegekende reguliere rijksvergoeding Wsw	21.480	21.443	20.623	22.222
Bij: Bonus Begeleid Werken	215	0	0	178
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	21.695	21.443	20.623	22.400
Aantal SE incl. Begeleid werken	818,57	825,0	810,2	850,57
Toegekende rijksvergoeding per SE (x € 1)	26.241	25.991	25.454	26.126

De totale rijksvergoeding Wsw wordt bepaald door de omvang en realisatie van de taakstelling en het normbedrag per standaarddeenheden/arbeidsjaar. Omdat vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt is de realisatie in 2015 met 818,57 SE lager dan in 2014 en ook lager dan begroot. Niettemin is de totale rijksbijdrage in 2015 hoger dan begroot omdat de rijksvergoeding per SE hoger was dan begroot. In tegenstelling tot begroot heeft het Rijk de rijksvergoeding deels aangepast aan loon- en prijsinflatie in 2015. Echter, de impliciete bezuiniging van het Rijk op de Rijksvergoeding Wsw, doordat lang niet alle kostenstijgingen voor de uitvoering van de Wsw worden gecompenseerd, is evenals voorgaande jaren ook in 2015 weer van toepassing.

In 2015 heeft het Rijk een bonus uitgekeerd voor de realisatie van Begeleid Werken over het dienstjaar 2012. In 2014 heeft het Rijk een bonus uitgekeerd voor de realisatie van Begeleid Werken over het dienstjaar 2011. Conform vigerend Bestuursbeleid zijn deze bonussen door de deelnemende gemeenten doorbetaald aan het Schap.

Evenals in voorgaande jaren is er ook voor 2015 naar verwachting geen sprake van kortingen op de rijksvergoeding i.v.m. het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen door WAA groep nv. Mogelijke kortingen uit dien hoofde zullen, conform de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst, worden verhaald op WAA groep nv en in mindering worden gebracht op de overige en uitvoerings- en plaatsingskosten.

Bijdragen niet-deelnemende gemeenten

De bijdragen van niet-deelnemende gemeenten zijn in 2015, evenals in 2014, nihil. Dit als gevolg van met ingang van 1-1-2013 gemaakte bestuurlijke afspraken tussen de deelnemende gemeenten resp. werkvoorzieningsschappen in de regio Noord-Limburg t.a.v. verrekening van exploitatiebijdragen voor zgn. plaatsingen van buiten-schapsgemeenten.

Incidentele baten

Dit betreft een storting ad € 1.773.000 door WAA groep nv aan het Schap van alle ombouw- en frictiemiddelen die voortkomen uit Samen Anders! Dit bedrag is in 2015 door het Schap toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2015 tussen het Schap en WAA groep nv. De uitvoerings- en plaatsingskosten zijn lager dan begroot omdat er in 2015 minder Wsw-arbeidsjaren zijn gerealiseerd dan begroot. Conform bestuurlijke afspraken was de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage bijdrage per arbeidsjaar in 2015 gelijk aan hetgeen begroot was, doch 2% lager dan in 2014.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Personeelskosten bestuur

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Ingehuurd personeel	19	18	18	18
Totaal	19	18	18	18

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Naam	R.L.J. Testroote	V.E.R. Tax
Functie	Bestuurder	Bestuurder
Duur dienstverband	t/m 10-6-2015	Vanaf 11-6-2015
Omvang dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Beloning	€ 0	€ 0
Door werkgever betaalde SV-premies	€ 0	€ 0
Belastbare kostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Voorzieningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Beëindigingsuitkeringen	n.v.t.	n.v.t.
Jaar beëindiging	2015	n.v.t.
Motivering	n.v.t.	n.v.t.

Naam	J.J.L. Smolenaars	C.W.J.M. de Vries
Functie	Bestuurder	Bestuurder
Duur dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Beloning	€ 0	€ 0
Door werkgever betaalde SV-premies	€ 0	€ 0
Belastbare kostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Voorzieningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Beëindigingsuitkeringen	n.v.t.	n.v.t.
Jaar beëindiging	n.v.t.	n.v.t.
Motivering	n.v.t.	n.v.t.

Rentekosten minus - opbrengsten

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Rentekosten leningen o/g	188	188	219	214
Rentekosten overige	0	9	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	-8
Totaal	188	197	219	206

De rentekosten minus- opbrengsten zijn iets lager dan begroot, en ook lager dan in 2014 door de aflossing van leningen in 2015.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoelinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

Kosten wachtlijstbeheer / indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

Overige algemene kosten

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Projectkosten	169	39	38	39
Kosten modernisering Wsw	0	3	0	21
Accountantskosten	45	44	44	44
Onvoorzien	0	33	35	0
Dotatie voorziening oninbare vorderingen	14	0	0	20
Overige	4	7	9	1
Totaal	232	126	126	125

De projectkosten betreft door het Schap aan WAA Groep nv vergoede kosten voor investeringen t/m 2014 en frictie- en ombouwkosten op basis van "Samen Anders!" vanaf oktober 2015 die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in bestemmingsreserves. Voor een specificatie verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Bijdrage WAA groep nv

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Bijdrage in reorganisatie- en frictiekosten aan WAA groep nv	- 728	- 728	- 728	0
Korting uitvoerings- en plaatsingskosten van WAA groep nv	600	600	0	0
Totaal	- 128	- 128	- 728	0

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Realisatie 2014
Gemeentelijke bijdrage i.v.m.:				
• dekking regulier exploitatietekort	2.455	2.455	2.455	1.500
• incidentele verlaging	- 900	- 900	0	0
• frictiebijdrage	728	728	728	0
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	2.283	2.283	3.183	1.500
Aantal SE Incl. Begeleid werken	818,57	825,0	810,2	850,57
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	2.789	2.767	3.929	1.764

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij centrale verklaring
d.d. 15 APR 2016

3. Overige

3.1 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in 1.2.4 is vermeld zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het overschot (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2015 ad € 680.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

In het licht van de komende veranderingen voor de gehele entiteit WAA heeft in 2013 een herijking plaatsgevonden van het gewenste niveau van het weerstandvermogen, dat voldoende moet zijn om de continuïteit van de organisatie adequaat te ondersteunen. Dit heeft ertoe geleid dat het tot en met 2012 beoogde niveau van het weerstandvermogen ad € 6,5 mio is losgelaten. Na verwerking van de resultaatbestemming 2015 van het Schap en WAA groep nv is de algemene reserve van het Schap € 1.012.000 en van WAA groep nv € 3.702.000. Het totaal beschikbare weerstandvermogen per ultimo 2015 voor de hele entiteit WAA bedraagt dan € 4.714.000. Dit is een verbetering t.o.v. ultimo 2014 met € 237.000.

3.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn – indien van toepassing – in deze jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid e.o.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op de pagina's 27 tot en met 39 opgenomen) jaarrekening 2015 van Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid e.o. te Venlo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid e.o. is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algemene beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 13 november 2014.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 13 november 2014. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid e.o. een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2015, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Maastricht Airport, 15 april 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. P.G.J.M. Jussen RA

3.4 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid Venlo e.o.
Edisonstraat 8
5828 PG Venlo

Bijlage verantwoordingsinformatie 2015 naar analogie van artikel 3 van de Regeling Informatieverstreking Sisa - d.d. 2 januari 2015					
SZW	G1B	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emssat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gehandicteerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal gehandicteerde arbeidsplassen voor gehandicteerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gehandicteerde beoefend werknemers voor gehandicteerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1B / 04
1	Wet sociale werkvoorziening (Waw), deel openbaar lichaam 2014	60889 Beesel	70,89	72,96	8,03
2		60893 Bergen (L.)	97,50	99,87	4,81
3		60756 Boxmeer	0,56	0,56	0,00
4		60907 Gennep	1,00	1,82	0,00
5		61656 Heeze-Leende	1,00	1,00	0,00
6		61507 Horst aan de Maas	8,78	8,78	0,00
7		60944 Mook en Middelaar	2,00	2,00	0,00
8		61894 Peel en Maas	6,34	6,40	0,00
9		60957 Roermond	1,00	1,00	0,00
10		60983 Venlo	606,69	624,18	47,88
11					
100					

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor Identiteitsdoelstellingen
Behorend bij controleverklaring
d.d. 15 APR 2016

3.5 Kengetallen

	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld):					
Werkelijk	818,6	850,6	822,7	814,7	800,0
Waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	21,6	21,0	22,0	19,2	18,1
Resteert aantal deelnemende gemeenten	797,0	829,6	800,7	795,5	781,9
Taakstelling deelnemende gemeenten	n.v.t.	830,2	800,5	794,4	781,9
Rijkssubsidie regulier per SE	26.241	26.126	26.102	25.940	25.759
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	27.784	28.338	28.144	28.152	27.568
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,94	0,92	0,92	0,92	0,93
Wachttijd (personen):					
Beginstand	n.v.t.	114	171	227	183
Correctie i.v.m. niet beschikbaar zijn voor arbeid ultimo boekjaar	n.v.t.	-10	-13	- 29	- 50
Beginstand na correctie	n.v.t.	104	158	198	133
Bij: Instroom	n.v.t.	81	63	86	140
Af: Instroom in Wsw	n.v.t.	- 99	-67	- 88	- 36
Af: overige oorzaken	n.v.t.	- 32	-40	- 25	- 10
Eindstand	n.v.t.	54	114	171	227
Aantal geplaatste fte:					
Beginstand	827,2	803,1	795,6	771,5	789,2
Bij: instroom (in 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	4,5	83,2	67,8	88,4	49,2
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	53,8	59,1	-60,3	-64,3	- 66,8
Eindstand	777,9	827,2	803,1	795,6	771,5
Ziekteverzuim Wsw	17,5%	15,7%	15,1%	13,9%	13,6%

3.6 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2015

De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal Inwoners en voor 75% o.b.v. het aantal full time equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte).

Onderstaand de gemeentelijke bijdragen 2015 excl. de aanvullende bijdragen:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Bonusdeel	Totaal
Beesel	61.884,83	155.703,02		217.587,85
Bergen	60.187,17	216.573,85		276.761,02
Venlo	460.022,50	1.374.006,63	- 45.378,00	1.788.651,13
TOTAAL	582.094,50	1.746.283,50	- 45.378,00	2.283.000,00

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d.

15 APR 2016